

Београд - Готово је извесно да ће грађани Косова с пребивалиштем у тој покрајини бити изузети из препоруке Европске комисије о укидању шенгенских виза према Србији, сазнаје Данас из извора блиских ЕК у Бриселу. Ипак, став ЕК према овом питању биће званично објављен тек 14. јула, када Комисија буде саопштила препоруке о визној либерализацији оних земаља региона Западног Балкана које су најбоље напредовале ка белој шенгенској листи.

Извори блиски Влади Србије потврдили су нам ову информацију. „Сигурни смо 99 одсто да се укидање виза неће односити на особе са пребивалиштем на КиМ. Сачекајмо 14. јул, али све говори да ће тако бити и да ће се односити и на Србе, Албанце, Роме, значи на све грађане Србије с местом пребивалишта на КиМ“, рекао нам је тај извор, који није желео званично да говори пре објављивања препоруке ЕК. Наш извор близак Влади каже да је преговарачки тим Србије за визну либерализацију спреман за такав став Брисела и инсистира да је реч о - препоруци, коју на крају друге институције ЕУ, дакле Савет Уније и Европски парламент, не морају усвојити. „Свим аргументима ћемо се борити да она не буде усвојена и да бели шенген важи за све грађане Србије“, поручују из Владе.

Ипак, уколико званични Београд дође у ситуацију „узми или остави“, неизвесно је да ли ће државни врх због питања нерешеног статуса Косова „жртвовати“ понуђену слободу путовања за грађане централне Србије. Важан је и проблем више од 200.000 косовских Срба, који би били дискриминисани због тога што признају Србију за своју државу. Могуће је да ће Срби који имају пријављено пребивалиште на Косову почети да пријављују место становања у општинама централне Србије. То би значило и нови талас исељавања Срба с Косова, ако не у пракси, а оно на папиру.

На ову опасност указује и Момчило Трајковић, председник Српског покрета отпора с КиМ.

- Уколико Влада у Београду буде прагматична, откачиће нас који смо с Косова, што би значило да одустају од свих стратегија и планова за очување ове покрајине. Оваква вест ће се сигурно лоше примити код Срба на Косову, али и код Албанаца, јер сви желе слободно да путују. На овај начин ЕУ условљава Србију да на неки начин попусти у свом ставу о очувању Косова - каже Трајковић за Данас.

Према његовим речима, уколико услов за слободно путовање буде пребивалиште у централној Србији, може се очекивати да не само Срби него и Албанци крену у масовну промену места пребивалишта.

- Први ћу тако нешто учинити. Пријављен сам код Унмика и грађанин сам Косова, а према тумачењу Србије грађанин сам и Србије. Одјавићу се с Косова и пријавити у Србији. То неће учинити само Срби већ и Албанци, па ће Србија бити у још већем проблему, јер ће у будућим пописима бити уврштено много више Албанаца него што их реално има - закључује Трајковић.

Маја Бобић, генерална секретарка Европског покрета у Србији, за Данаса каже да постоји безбедносни проблем српских пасоша и да укидање виза неће важити за грађане који имају старе српске пасоше. Према њеним речима, уколико Европска комисија буде препоручила да укидање виза не важи за грађана с пребивалиштем на Косову, Србија би требало да учини све како би се то питање решило, и у томе сарађује с Еулексом као мисијом ЕУ на Косову.

Подсетимо, у нацрту предлога који би Колегијум ЕК требало да усвоји 14. јула у Стразбуру, пише да „визна либерализација важи за грађане с пребивалиштем на територији Републике Србије, али не и за грађане с пребивалиштем на територији Косова под Резолуцијом 1244“. У свим документима ЕУ, с обзиром на то да независност Приштине нису признале све државе Уније, Косову се додаје наставак „под Резолуцијом 1244“. У образложења се наводи да су разлози за такву одлуку безбедносно-технички и да се односе на чињеницу да власти у Београду не контролишу територију Косова и да зато и не могу да обезбеде сигурност издавања докумената и испуњавање других услова и мерила које је Србија испунила, или је на добром путу да их испуни, на делу територије без Косова из Мапе пута за визну либерализацију.

Комисија ће 14. јула, одмах по усвајању, упутити препоруку у Савет ЕУ и Европски парламент, како би почео да тече рок од три месеца за мишљење Парламента, да би се избегло кашњење из процедуралних разлога. Циљ је да посао буде завршен до 30. новембра, односно да на седници Савета министара правде и унутрашњих послова ЕУ буде усвојена одлука да визна либерализација за Србију, Црну Гору и Македонију почне 1. јануара 2010. године.

(Данас)

